



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ad Leonem X. Pontificem Maximvm

[Straßburg], 1519

VD16 L 3409

Conclusio XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34717

M. L. RESOLUTIONES DE VIRTUTE IN

curitatis, sit fides, credo simul probatū esse, quod moriens in fide imperfecta, necessario timeret, & horret, sed diffidentiam esse causam terroris, desperationis, dānationis, in Euangelio sapius legitur, Primū, quando Petrus dñm a se iussit exire, quia homo peccator ego sum, inquit. Secundo, qñ coepit mergi propter modicā suam fidem. Tertio, quando discipuli prae turbatione noluerunt clamare, ubi Christū super mare ambulantē, phantasma putabant. Quarto, quando turbati existimabant se spiritū uidere, cū intraret ad eos ianuis clausis. In his oībus ostenditur diffidentia esse causam timoris, & horroris, Venit ergo omnis turbatio ex diffidentia, oīs securitas ex fiducia in deum. Fiducia aut ex charitate, quia necesse est, ut is tibi placeat, in quē confidas

CONCLUSIO XV.

Hic timor & horror satis est, se solo, facere (ut alia taceam) poenā purgatorij, cum sit proximus desperationis horror,

NIHIL de igne & loco purgatorio loquor, nō quod ea nesciam, sed quod alia est illa disputatio, nec a me nunc instituta, deinde quod nesciā, ubi sit locus purgatorij, licet B. Thomas illū sub terra esse putet. Ego uero interim cum B. August. remaneo, scilicet quod receptacula animarū abdita sint, & remota nostra cognitiōe, Quae ideo dico, ne Pighardus hereticus in me sibi uideatur obrinuisse purgatoriū nō esse, quia locum eius ignotum esse cōfiteor. Aut ideo Romanā ecclesiam errare, quia opinionē B. Thomae non explodit. Mihi certissimū est, purgatorium esse nec multū me mouet quid blatterent hæretici, quando iā mille & plus centum anni sunt quod B. Aug. in suarum confessio, lib. ix. pro matre & patre suo orat, & orandū petit. Et eadem sancta mater eius, moriens (ut ibi scribit) memoriā sui optauerit ad altare domini, Sed & a B. Ambro. id factum narrat. Quod si etiā tempore Apostolorū nō fuisset purgatoriū (ut superbit fastidiosus Pighardus) nunquid ideo credendū est hæretico, uix quinquaginta annos nuper nato, & fidem tot seculorū falsam fuisse cōtendendū: maxime cū ipse nihil aliud faciat, q̄ quod dicit, nō credo. & sic probauit oīa sua, & improbauit omnia nostra, quasi non & lignū & lapis nō credant. Sed hæc suo operi & tempori Igitur concessum est, horrorem esse in animabus, Nunc pro

bo eum esse pœnam purgatorij uel maximam.

Primo, omnes concedunt easdē esse pœnas purgatorij, & in
ferni, nisi quod differūt æternitate. At scriptura describit pœnas
inferni esse, turbationē, pauorē, horrorē, fugā, ut psal. i. Non sic
impj, nō sic, sed tanq̄ puluis quē proijcit uentus. Sed & in Iob
& Esaia, & multis alijs locis, impj cōparantur stipulæ & pulue
ri, turbine raptis atq; dispersis, in quo nimirū significat fugā hor
ribilē damnatorū. Item psal. ij. Tūc loquet̄ ad eos in ira sua, & in
furore suo conturbabit eos, Et Esa. xxvij. Qui confidit in illum
non confundet̄, id est, non festinabit, nō pauebit, neq; fugiet cō
fusus & horrens, utiq; uolens, quod non confidētes cōfundent̄
& pauebunt. Prouer. i. Qui me audierit absq; terrore requiescet
& abūdātia p̄fuet̄, timore malorū sublato. Et psal. cxi. Ab audie
tiōe mala nō timebit. His em̄ & alijs locis scripture, terror, hor
ror, pauor, timor, tremor, exprimit̄ pœna impiorū, q̄n̄ piorū cō
traria asserit, deniq; & B. Iacob. dicit, q̄d dæmones credūt & cō
tremiscunt. Et Deut. xxxij. clare pronuntiat, pœnā impj esse pa
uorem. d. Dabit tibi dominus deus cor pavidū &c. Nam si pa
uor ille nō esset, nec mors, nec infernus, nec ulla pœna esset mo
lesta. Sicut ait in Canticis, Fortis ut mors dilectio, dura sicut infer
nus æmulatio. q̄d satis ostensum est in martyribus, adeo, ut de
impjjs dicat spiritus, psal. xij. Illic trepidauerūt timore ubi non
fuit timor. Et prouer. xxvij. Fugit impius nemine persequente.
Iustus autem quasi leo cōfidens, absq; terrore erit. Alioquin, cur
unus timet mortem & dolet, alius uero contemnit, nisi quia in
tus iustitiæ fiducia destitutus timet, ubi timere non debet.

Secundo, ij. Tessa. i. Qui nō credunt Euangelio, dabunt pœ
nas in interitū æternas, a facie domini, & a gloria uirtutis eius,
quia scilicet solo uultu uirtutis suæ torquet eos, & cruciat deus,
cū sit eis insustētabilis, ideo fugient & nō effugient, sed depre
hēdent̄ inter angustias. Sic illud Sap. Cito apparebit uobis hor
rende. Et psalm. xx. Pones eos, ut clibanū ignis in tempore uul
tus tui. Alioquin unde illa uox? Montes cadite super nos, & col
les operite nos, Et illud Esa. ij. Ingredere petram, & abscondere
in fossa humo, a facie furoris domini, & gloria maiestatis eius.
Et illud Iob, Quis mihi tribuat, ut in inferno protegas me, & ab
scondas me, donec transeat furor tuus? Patet itaq; quod a facie

M. L. RESOLUTIONES DE VIRTUTE IN

domini oritur eorum maxima pœna, dum cōfunduntur a fœdissima sua immundicia ad tantam puritatem comparata.

Tertio. Et ecclesia in persona animarū psallit & gemit psalm. vi. Conturbata sunt ossa mea, & anima mea turbata est ualde. Et psalm. cxiiij. Circudederunt me dolores mortis, & pericula inferni inuenerunt me. Vnde & usitatissima oratio est, ut eis requiem optemus, utiq; intelligentes, quod sunt inquietæ. At pœnæ non faciunt inquietudinē, ut patet in martyribus & constantibus uiris, sed horror & fuga pœnarum, quæ oritur ex infirmitate fiducia in deū. Sicut credit unusquisq; , sic fit ei, & tales sunt ei pœnæ & omnia, qualis fuerit & ipse. inde non conturbat iustum quicquid acciderit ei (ait Sap.) Rursum impios terret (Leui. xvi.) sonitus folij uolantis. Et Isa. lvij. Impij quasi mare feruens, quod quiescere non potest, & redundant fluctus eius in conculcationem & luctum. Non est pax impijs dicit dominus deus.

Quarto. Viuentes aliqui eas pœnas gustauerunt, scilicet inferni, ergo multo magis mortuis credendum est, eas inferri in purgatorio. Nam David expertus dicit, Nisi quia dominus adiuuit me, paulominus habitasset in inferno anima mea. Et alibi, Repleta est malis anima mea, & uita mea inferno appropinquauit. Et rursum, Dissipata sunt nostra secus infernum. Et assimilatus sum descendentibus in lacum. Et iterum, Quā multas ostendisti mihi tribulationes magnas & malas, & de abyssis terræ iterū reduxisti me. Ezechias uero dicit, Ego dixi, in dimidio dieꝝ meorum, uadam ad portas inferi. Et infra, Sicut leo cōtrivit oia ossa mea, qđ certe non nisi intolerabili factū horrore potest intelligi.

Quinto, q̄ multi sunt, qui usq; hodie has pœnas gustāt, nam & IOANN. TAVLERVS in suis Teutonicis Ser. quid aliud docet, q̄ earum pœnarū passiones, quarū & exempla nō nulla adducit: atq; hunc doctorem, scio quidē ignotū esse scholis theologorū, ideoq; forte cōtempribilem. Sed ego plus in eo (licet totus Germanorū uernacula sit conscriptus) reperi theologiæ solidæ & sinceræ, q̄ in uniuersis omniū uniuersitarū scholasticis doctoribus repertum est, aut reperiri possit in suis sententijs.

Sed & ego noui hominē, qui has pœnas sæpius passum sese afferuit, breuissimo quidē temporis interuallo, sed tātas, ac tam infernales, quantas nec lingua dicere, nec calamus scribere, nec

DVLGENTIARVM AD LEONEM X. P. M.

inexpertus credere potest, ita ut si perficerentur, aut ad medianam horam durarent, imo ad horæ decimam partem, funditus periret & ossa omnia in cinerem redigerentur. Hic deus apparet horribiliter iratus, & cum eo pariter uniuersa creatura. Tum nulla fuga nulla consolatio, nec intus, nec foris, sed omnium accusatio. Tunc plorat hunc uersum, Proiectus sum a facie oculorum tuorum. nec saltem audeo dicere, Domine ne in furore tuo arguas me. In hoc momento (mirabile dictu) non potest anima credere, sese posse unquam redimi, nisi quod sentit nondum completam poenam. Est tamen æterna, neque potest eam temporalem existimare, solum relinquere nudum desiderium auxilij, & horrendus gemitus, sed nescit unde petat auxilium. Hic est anima expensa cum Christo, ut diruerentur omnia ossa eius. Nec est ullus angulus in ea, non repletus amaritudine amarissima, horrore, pauore, tristitia, sed ijs omnibus non nisi æternis. Et ut dem simile utcumque, si sphaera transeat super lineam rectam, quilibet punctus lineæ tactus totam fert sphaeram, non tamen comprehendit totam sphaeram, ita anima in suo puncto, dum tangitur a transeunte inundatione æterna, nihil sentit & bibit, nisi æternam poenam, sed non manet, iterum enim transit. Igitur si uiuentibus contingit illa inferorum poena, id est, intolerabilis ille pauor & inconsolabilis, multo magis animarum in purgatorio uidetur talis esse poena, sed continua. Et hic est ignis ille internus multo atrocior, quam externus. Quod si quis ista non credit, non contendimus, sed id tantum efficimus, quod illi ueniarum pracones, multa dicunt, quae uel ignorant uel dubitant, nimis audacter. Magis enim credendum est expertis in his, quam illis inexpertis.

Sexto, ad id facit autoritas ecclesiae, quae canit, Libera eos de ore leonis, ne absorbeat eas Tartarus. Item a porta inferi. Quibus uerbis certe uidetur significari, esse animas uelut iam in porta, & introitu damnationis, & initio inferni, quod dixi prope desperationem esse, nec uana esse uerba ecclesiae credo.

CONCLUSIO XVI.

Videntur infernus, purgatorium, caelum differre, sicut desperatio, prope desperatio, securitas differunt.

SI QVIS duas praecedentes conclusiones ueras putauerit, hanc quoque facile admittit, imo cum in caelo credamus regnare pacem

D ij